

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 7 juli 1914 kl. 1 e. m.

Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 2, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om viss ändring i förordningen angående befäl å svenska handelsfartyg m. m. den 29 mars 1912.

Uti en inom andra kammaren väckt, till dess tredje tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 29, hava herrar Olausson m. fl. hemställt, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes föreskriva sådan ändring i kungliga förordningen av den 29 mars 1912, att bestämmelserna däri i vad de röra befälhavare å fiskefartyg måtte utgå eller, om detta ej bifalles, träda i kraft först den 1 januari 1920.

Till stöd för denna framställning hava motionärerna anført följande:

»Genom Kungl. Maj:ts nådiga förordning av den 29 mars 1912 angående befäl å svenska handelsfartyg m. m. hava närmare bestämmelser utfärdats angående behörighet att föra befäl å svenska fiskefartyg m. m. Dessa bestämmelser utgöra i vissa avseenden en tunga för dem, som idka fiske, särskilt på avlägsnare hav. Särskilt må framhållas föreskrifterna i §§ 11 och 14 av nämnda förordning. Som bekant äro fiskarena i allmänhet själva ägare till sina fiskefartyg och föra dem även i regel själva. Detta hava de gjort i långliga tider och därvid till fullo styrkt sin kompetens att föra sina fartyg fram och tillbaka å sina ganska vidsträckta fiskeresor. Det torde därför vara svårt kunna påvisa några ur den praktiska erfarenheten hämtade skäl, varför ifrågavarande bestämmelser kommit till stånd.

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 13 saml. 3 avd. 2 häft. (Nr 2.) 1

Visserligen äro de stadgade kunskapsproven ej oöverstigliga för fiskarena, men det torde dock, isynnerhet för de äldre av dem, vara förenat med vissa svårigheter att avlägga dessa prov, ovana som de i allmänhet äro att vid examensförhör ådagalägga sina kunskaper, trots att de i praktiken mer än väl hålla måttet för ifrågavarande befälsposter.

Det stora missnöje, som dessa bestämmelser framkallat, isynnerhet bland den bohuslänska fiskarbefolkningen, måste sålunda i viss mån anses såsom fullt berättigat. Vid Göteborgs och Bohus läns havsfiskeförenings årsmöte å Björkö den 9 innevarande maj gåvo även de på detta möte talrikt församlade fiskarena sitt missnöje mot dessa bestämmelser enhälligt tillkänna och uttalade såsom sin mening, att erfarenheten ingalunda visat, att det funnits något verkligt behov av denna skärpning i bestämmelserna för befälskompetens å fiskefartyg. Tvärtom hade fiskarena till fullo visat, att deras praktiska kunskaper satt dem i stånd att med stor säkerhet föra sina fiskefartyg; men detta oaktat kunde det medföra rätt så stora svårigheter för dem att avlägga de föreskrivna proven. Mötet uttalade sig till slut *enhälligt* för upphävandet av dessa bestämmelser, eller också uppskov med deras ikraftträdande till den 1 januari 1920.

Genom ett dylikt uppskov skulle en stor del av fiskarena sättas i tillfälle, att vid för dem anordnade navigationskurser inhämta de teoretiska kunskaper, som åberopade bestämmelser kräva.»

Utskottet.

Utskottet, som å ena sidan för sin del fullt erkänner nödvändigheten av enhetliga och ordnande bestämmelser rörande fiskefartygs förande på de internationella farvattnen, har emellertid å andra sidan funnit de av motionärerna framförda synpunkterna för viss mildring i förordningens bestämmelser värda beaktande. Såsom motionärerna anført, torde det nämligen kunna anses fullt förklarligt att den nuvarande äldre generationen av fiskare anser stora svårigheter möta att vid ett formligen anställt förhör kunna fullgöra de i förordningens § 11 föreskrivna kompetensvillkoren. Motionärerna erkänna visserligen, att de stadgade kunskapsproven ej äro oöverstigliga för fiskarena, men framhålla gentemot detta dessas svårigheter att vid examensförhör ådagalägga sina kunskaper, trots att de i praktiken mer än väl hålla måttet för ifrågavarande befälsposter.

Vid sådant förhållande och då, utskottet veterligt, den hittills tillämpade ordningen för rätt att föra fiskefartyg — även sådana av den storlek att förordningens förenämnda § 11 är på dem tillämplig — ej medfört några svårare olägenheter, har utskottet ansett att, för beredande av lätnader åt den nuvarande äldre generationen av fiskare, dispens från

avläggande av i förordningen föreskrivna kunskapsprov för förande av fiskefartyg av viss beskaffenhet och storlek borde i stor utsträckning beviljas dessa fiskare, så snart deras föregående verksamhet skäligen kan anses utgöra garanti för deras förmåga att föra befäl å ifrågavarande slag av fiskefartyg. Då avsikten är att bereda lättnad för de äldre fiskarena, har utskottet ansett, att en viss tid bör fastställas, före vars inträdande den ifrågasatta dispensen bör sökas, och föreslår i detta hänseende den 1 januari 1920.

På grund av vad nu anförts hemställer utskottet,

att andra kammaren ville, i anledning av herrar Olaussons m. fl. förevarande motion, för sin del besluta, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att fiskare, vilkens förmåga att föra befäl å sådana segelfartyg, som omnämns i § 11 av kungl. förordningen angående befäl å svenska handelsfartyg m. m. den 29 mars 1912, kan anses styrkt, må utan hinder av bestämmelserna i sagda förordning erhålla bevis om rättighet att föra dylikt befäl, för så vitt ansökan därom göres före den 1 januari 1920.

Stockholm den 30 juni 1914.

Å utskottets vägnar:

AXEL VON SNEIDERN.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit: herrar von Sneidern, Dahlberg, Eklund, Eurén, Gullstrand, Hage, Hagman, Kahlström, Svensson i Betingetorp och Widlund.
